

teritoriją ir yra išsidėšę aukštumos nuolydyje Nemuno ir Juodijos upių santakos link. Iš viso tyrinėtame plote bei žvalgant ariamą lauką surinkta per 130 įvairaus dydžio keramikos fragmentų, iš kurių atrinkti 69. Tai lipdytų puodų grublėtu, brūkšniuotu, lygiu paviršiumi šukės. Taip pat rasti 9 titnagai, iš jų 2 – skelčių dalys. Pagal keramiką papėdės gyvenvietę galima datuoti I tūkst. antru ketvirčiu–viduriu.

PELEKONYS HILL-FORT FOOT SETTLEMENT

In the territory of the Pelekony hill-fort foot settlement and its surroundings the area of 33.75

m² was explored. In total the area of 1 ha was surveyed. 8 test pits in total were conducted, where in 4 of them the cultural layer or its features were detected. The cultural layer was heavily disturbed by ploughing. Its average thickness is approximately 20 cm, but in places it reaches even 1.1 m. More than 130 pottery fragments of different size were collected, where 69 of them were sorted out. These were sherds of handmade pots with rusticated, brushed, plain and burnished surface. Also 6 flints were found, 2 of them were fragments of blades. In test pit 2, structural remains such as two postholes and a hearth were found. It was established that the foot settlement occupies the territory of 100x90 m and it can be dated to the second quarter or the middle of the 1st millennium.

LAZDININKŲ (KALNALAUKIO) SENOVĖS GYVENVIETĖ

Donatas BUTKUS, Julius KANARSKAS

Senovės gyvenvietės kultūrinio sluoksnio liekanos aptiktos po Lazdininkų (Kalnalaukio) kapinyno (kultūros vertybė A 1708) II–III a. horizontu dar 1991 m. KM archeologinės ekspedicijos metu. 2003 m. buvo ištirta perkasoje 41 po kapinyno horizontu aptikta šio sluoksnio dalis.

Kultūrinio sluoksnio viršutinis sluoksnis sunaikintas ruošiant vietą II–III a. kapinynui bei vėliau perartas (žr. šio leidinio p. 112–113). Išlikusio apatinio sluoksnio storis siekia nuo 6–10 cm perkasoje R dalyje iki 30 cm perkasoje P dalyje, o ugnia vietės vietoje – per 50 cm.

Kultūrinio sluoksnio viršutiniame (kapinyno) apnaikintame ir apatiniame horizontuose rasta pavienių šlako fragmentų ir degto molio gabaliukų. Perkasoje P–PV dalyje apatiniame horizonte aptiktas nemažas kiekis stambesnių degto molio gabalų, o 45–50 cm

gylyje čia ėmė ryškėti ugnia vietės duobės 121 kontūras.

Pasiekus įžemį, perkasoje išryškėjo 6 stulpaviečių kontūrai. Stulpavietės buvo išsidėšėjusios dviem linijomis, lygiagrečiai viena kitai ŠR–PV kryptimi. R pusėje buvo 4 stulpavietės: 3 ovalo, pailgo ŠR–PV kryptimi, formos ir 1 apskrita (arčiausiai duobės 121). ŠV linijoje aptiktų 2 stulpaviečių kontūrai buvo ŠR–PV kryptimi pailgo stačiakampio užapvalintais kampais formos ir didesnių matmenų. Dar vienos apskrito kontūro stulpavietės liekanos aptiktos perkasoje V pakraštyje.

Dauguma stulpaviečių užpiltos maišyta kultūrinio sluoksnio žeme, o vienos stulpavietės (117) užpildą sudarė geltonas smėlis. Šioje stulpavietėje stovėjusio stulpo šonas (PR pusės) buvęs sutvirtintas smulkiais akmenu-

kais. Stulpaviečių 115, 118, 119 ir 122 užpildė rasta degto molio tinko gabaliukų.

Ugnievietės duobės kontūras – netaisyklingo ovalo formos, 4,0x2,64 cm dydžio, pailgas ŠV–PR kryptimi. Duobės pakraščiai tarsi išplūkti degto molio fragmentais. R pakraštyje šios degto molio sienelės storis siekia nuo 34 iki 72 cm, Š pakraštyje – apie 30–40 m storio, o V pakraštyje – nuo 70 iki 130 m. V pakraštyje esantys degto molio gabalai buvo žymiai didesni, kai kurie perdegę ir įgavę pilką spalvą.

Duobėje aptikti tinko gabalai – įvairaus dydžio ir formos: vieni pailgi, netaisyklingo trikampio skerspjūvio, kiti – plokštoki. Molio buvęs apdrėbtas statinys, suręstas iš rąstų, kurių dalis galėjo būti iki 9 cm skersmens.

Kontūro viduryje yra 270 cm ilgio ŠR–PV kryptimi, 80–138 cm pločio ir 36–40 cm gylio įdubimas, užpildytas juoda, gausiai angliukais ir pelenais permaišyta žeme. Ties įgilinimo R pakraščio viduriu gulėjo vienas šalia kito du didoki akmenys. Arčiau vidurio buvęs akmuo 36x17x20 cm dydžio, beveik pailgas R–V kryptimi, atsidengė 43–51 cm gylyje. Jis gulėjo R galu padėtas ant kito Š–P kryptimi orientuoto, 28x18x22 cm dydžio akmens V krašto. Šis akmuo, rastas ties įgilinimo R kraštu, atsidengė 54 cm gylyje. Akmenų apačia buvo 61–63 cm gylyje.

Duobės įgilinimo dugnas nelygus, banuotas, plūtko, išdegusio molio. Jį dengia plokštas anglių sluoksnis.

Radiokarboninė senovės gyvenvietės kultūrinio sluoksnio data – 2340±60–1843±50, t. y. IV a. pr. Kr.–II–III a. po Kr. (tyrimai atlikti 2002 m. Taline (Estija). Radiokarbono duomenimis, ankstyviausias objektas – rudnelė, aptikta 2000 m.

LAZDININKAI (KALNALAUKIS) ANCIENT SETTLEMENT

In 2003 under the horizon of the 2nd–3rd century of the Lazdininkai (Kalnalaukis) cemetery, remains of an ancient settlement such as 6 postholes and a fireplace were found. In the pit, fragments of a burnt clay lining and plaster fragments were detected. The clay might have been used for covering the building made of timber. Part of timber might have been up to 9 cm in diameter. In different places of the trench, isolated fragments of slag and remains of burnt clay were found.

The cultural layer of the ancient settlement can be dated to the Early Iron Age and the Old Iron Age (the 4th century B.C. – the 2nd–3rd century A.D.).

DŽIUGINĖNŲ SENOVĖS GYVENVIETĖ

Bronius DAKANIS

Telšių r. savivaldybės administracija 2003 m. organizavo žvalgomouosius archeologinius tyrimus projektuojamų Telšių miesto naujųjų kapinių vietoje Džiuginėnuose (Telšių r., Gadunavo sen.).

Tyrimai vykdyti planuojamų įrengti ka-

pinių 2,26 ha dydžio plote, patenkančiame į Džiuginėnų piliakalnio, vadinamo Džiugo kalnu, su gyvenvieta (A1379) ir Džiuginėnų, Si-raičių kapinyno (A1380) vizualinę apsaugos zoną ir esančią į V nuo jau veikiančių kapinių bei į P nuo Džiuginėnų dvaro sodybos